

SZIGORLATI TÉTELEK MORÁLTEOLÓGIÁBÓL – MA

1. A Biblia ethosza

Az Ószövetség ethosza

Tóra törvényei

A Dekalógus keletkezése, számozása, értelmezése

A próféták újdonsága

A Bölcsesség irodalma

Az ószövetségi személyek és erények

Az Újszövetség ethosza

A Hegyi beszéd morális jelentősége

A boldogságmondások morális értelmezése

Az antitezisek „nagyobb igazsága”

Krisztus etikájának lényeges tartalmai (megtérés, szeretet, követés, keresztség)

Szent Pál etikája

2. A lelkiismeret szentélye

A lelkiismeret differenciálódása a történelemben (antik világ, Biblia, patrisztika, skolasztika, reformáció, újkori filozófia, Freud)

A lelkiismeret holisztikus teológiai szemlélete

A lelkiismeret vallásos értelmezése (szentély)

A lelkiismeret méltósága, biztossága, nevelése

A lelkiismeret kételkedése (morálszisztémák, reflex princípiumok, kazuisztika, ordo caritatis)

A lelkiismeret és a Tanítóhivatal

A lelkiismeret a demokráciában

3. A krisztusi szabadság valamitől valamire

A szabadság fogalma a Bibliában

A két leglényegesebb teológiai alapkijelentés a szabadságról

A szabadság „csöve” és a transzcendentális differencia

Szabadság valamitől: a szabadság mint feladat

Szabadság valamire: élni a szabadsággal (alapszabadság-kategóriális szabadság)

Alapdöntés, életdöntések, konkrét döntések

A szabadság nem semleges, hanem meghívott

Az erények hídszerepe

A duplex effectus 4 tétele

A felelős kompromisszum

4. A bűn: a lecsúszás és erkölcsi feltámadás folyamata

A biblikus bűnértelmezés

A bűn teológiatörténete (patrisztika, skolasztika, reformáció, trentói zsinat)

A bűn definíciója, a bűnök differenciálása

A bűnrészesség

A strukturális bűn

A bűn lejtőjének állomásai: a lecsúszás lépései

A megtérés folyamatszerűsége: a feltámadás lépései

5. A vasárnap megünneplése

Az idő megszentelése (nap, hét, év)

Az ünnep morálteológiai jelentősége

A vasárnap jelentései!

A vasárnap jelentősége (ígéret és kritika)

Liturgia és etika

A szentáldozás jelentősége az erkölcsi életvezetésben

A vasárnapi pihenés, felmentés a munkaszünet alól

Családi, baráti, közösségi kapcsolatok ápolásának morális jelentősége

A magány napja
A szellemi és kulturális javak napja
A teremtés védelmének napja

6. A meg nem született emberi élet védelme

Az emberi élet kezdetének kérdése (biológia, jog, filozófia)
Az átlelkesülés tanának teológiatörténete
Az Egyház hivatalos tanítása az élet kezdetéről
A művi abortusz történeti áttekintése, statisztikája, indikációi, testi-lelki hatása
Az Egyház hivatalos tanítása a művi abortuszról (hágyomány, kánonjog, tanítóhivatal)
Morálteológiai megfontolások, teendők
Az anyai élet mentése
A mesterséges megtermékenyítés módjai és erkölcsi értékelésük

7. A suicidium és eutanázia

A suicidium megközelítése (története, szociológia, pszichológia, filozófia)
A suicidium morálteológiai értékelése, bűnösségének kérdése

Az öngyilkosság lejtője és a segítségnyújtás
A hős önfeláldozásának morális értékelése
A halni hagyás (lemondás bizonyos orvosi beavatkozásokról, önrendelkezési jog, táplálás, fájdalomcsillapítás)
Az aktív eutanázia erkölcsi értékelése

8. A szexualitika fontos témái

Szexuális viselkedés nemházasok között (a házasság előtti szexuális kapcsolat, élettársi viszony, házasságtörés)
A homoszexualitás története, teológiai értelmezése, lehetséges segítségnyújtás
Szexuális devianciák (maszturbáció, pornográfia, prostitúció, nemi erőszak gyermek és felnőtt ellen)
A családtervezési metódusok és az egyházi állásfoglalások sokrétűsége (tanítóhivatal, püspöki karok, lelkipásztori differenciálás)

9. Az Egyház társadalmi tanításának etikai alapjai

A személyközpontú keresztény etika (személy és természet, természeti törvény, alapvető emberi jogok)
Megalapozás más elvek szerint („egyetemesség”, „társadalmi szerződés”, „hasznosság”)
A keresztény társadalometika erkölcsi értékei: igazság, szabadság, igazságosság, szociális szeretet
A keresztény társadalometika alapelvei: szolidaritás, szubszidiaritás, közjó (az állam feladata, a politika feladata, politika és erények)

10. Az Egyház szociális enciklikái

Általános ismeretek az enciklikákról
Rerum novarum, Quadragesimo anno, Mater et magistra, Pacem in terris
Populorum progressio, Octogesima adveniens
Laborem exercens, Sollicitudo rei socialis, Centesimus annus
Caritas in veritate, Laudato si'

Ajánlott jegyzetek:

PAPP MIKLÓS: Teológiai etika – bevezetés, Budapest, 2010.
PAPP MIKLÓS: Valláserkölcs. A morál lelke: erkölcsösség a vallás területén, Budapest 2010.
PAPP MIKLÓS: Szexualitika, Budapest 2009.
PAPP MIKLÓS: Krisztusi bioetika, Budapest 2009.
BERAN FERENC – LENHARDT VILMOS: Az ember útja. Az Egyház társadalmi tanítása, SzIT, Budapest 2017.

Jó munkát – a jövőben ránk bízottakért!